

STEVEN PRESSFIELD

NAJATÍ VOJÁCI BOJÍ ZA CIZÍ ZÁJMY

PROFESIONÁLNÍ VOJÁK

**PROFESIONÁLNÍ
VOJÁK**

STEVEN
PRESSFIELD
PROFESIONÁLNÍ
VOJÁK

Přeložil Jiří Špalek

Vydal nakladatelství BB/ats ro v roce 2014

Bořivojova 75, Praha 3

Copyright © 2011 by Steven Pressfield

Mapa: Jeff Simon

All rights reserved.

Z anglického originálu *The Profession*

(Published by Crown Publishers, New York)

přeložil © 2012 Jiří Špalek

Redakce textu: Robert Kubánek

Jazyková korektura: Ludmila Böhmová

Grafická úprava obálky © 2012 Jan Matoška

První elektronické vydání v českém jazyce

ISBN 978807618659

NAŠIM HOCHŮM

1

BRATR

Ve své nejstarší vzpomínce vidím bitevní pole. Nevím, kde se nachází – snad někde v Asii; je to planina prostírající se mezi kopci a mořem.

Stmívá se. Boj, který trval celý den, skončil. Zůstal jsem naživu. Hledám bratra. Už vím, že je mrtvý; kdyby žil, dávno by mě našel a já bych nemusel hledat jeho.

Za planinou, rozkládající se celé kilometry všude kolem, je vidět návrší, kde se odehrály nejprudší srážky. Na návrších stáli i leželi muži. V níže položených místech, v dolících a v úvozech, leží na zemi mrtví a umírající. Snáší se noc a s ní se začínají slétat ptáci mrchožrouti – vrány a krkavci z kopců, racci od moře.

Bratrovo polámané tělo jsem našel pod koly těžkého bojového vozidla. Na návrší nad ním se tyčily tři kamenné sloupy – cosi jako svatyně nebo brána. Kostra vozidla byla prosekaná sekerami a rozmlácená na kusy údery kyjů, postraňky hořely. Ze země vyčnívala jen bratrova levá paže a ruka, dosud svírající bojovou sekeru, podle které jsem ho poznal. Přicházejí dvě venkovanky toužící po nějaké kořisti. „Dotkněte se tohoto člověka, a vyříznu vám srdce z těla!“ varoval jsem je.

Svlékl jsem plášť a bratrovo tělo do něj zahalil. Ženy mi ho pomohly uložit do země. Chystal jsem se nahnout na bratrovy ostatky černou hlínu, když tu mě starší z těch dvou uchopila za paži. „Nejdřív se pomodlíme,“ vyzvala mě.

Modlili jsme se. Zůstal jsem stát v nohách bratrova otevřeného

hrobu. Nevím, co jsem očekával, že budu pociťovat – snad žal, zoufalství. Namísto této nejistoty však z brány pekla zde přede mnou vystoupily takové vlny lásky, jakou jsem v tomto ani v jiném životě nepoznal. Nechtějte mi tvrdit, že smrt je skutečná. Není. V mém srdci celé věky přetrvává láska, kterou mi bratr, třebaže mrtvý, předal.

Modlil jsem se, když tu ke mně přijel na koni jeden z velitelů „Vojáku,“ oslovil mě, „koho pohřbíváš?“ Pověděl jsem mu to. Přitáhl koni uzdu, on i jeho pobočník smekli. Kdo to byl? Znal jsem ho? Když jsem na bratrův hrob navršil poslední hromádku hlíny, generálův pohled a můj se setkaly. Neřekl nic, přesto však jsem poznal, že cítí totéž co já a že to v něm vyvolalo pohnutí.

Jsem válečník. To, o čem na těchto stránkách budu vyprávět, se týká mě a ostatních válečníků. Budu hovořit o věcech, které u nich dojdou uznání a kterým porozumějí jen oni.

Válečník, jenž porozumí podstatě svého povolání a projde jeho počátečními útrapami, touží po třech věcech.

Zprv – touží po samotném konfliktu jako takovém. Ten ovšem musí představovat náležitou hodnotu. Musí přinášet čest. Musí si zasloužit krev, kterou válečník přináší.

Zadruhé – válečník potřebuje druhy – druhy ve zbrani, s nimiž se ochotně vystaví zkouškám, při kterých mu hrozí smrt. Takové lidi pozná okamžitě a neomylně podle známek, které jiní rozpoznat nemohou.

A jako poslední věc – hledá vůdce, velitele. Vůdce určí, pro kterou věc válečník přinese svou oběť. Nikoli s onou tupou poslušností, s jakou to činí zvíře nebo otrok; válečník chová v srdci přesnou vizi a je si vědom jejího významu. Největší vůdcové nikdy nevydávají rozkazy; spíš ty, jimž velí, vedou svými vlastními skutky a morálními hodnotami k tomu, aby se snažili překonat je samé.

Velcí vůdcové předávají své představy o vedení ostatním. Nutí je odpovědět sami sobě na otázky: Kdo jsem? O co usiluji? Jaký význam má moje existence v tomto životě?

Já bojuji pro peníze. Proč? Protože zlato očišťuje boj od marnosti a přehnaného pocitu vlastní důležitosti. Položíme své životy – ty a já –

za nějaký prapor, kmen, za představu Všemohoucího? To jsem učinil. Jednou. Potom už nikdy. Mými bohy jsou nyní Árés a Eris. Spor. Bojuji pro samotný boj. Zaplaťte mi. Zaplaťte mému bratrovi.

Kdysi jsem sloužil pod velkým vůdcem, který se mě a mých druhů jedné noci tázal, zda si myslíme, že naše povolání je jakýmsi druhem pokání – peklem či očistcem, jimiž musíme znovu a znovu procházet, abychom se zbavili viny za zločin spáchaný kdysi nekonečně dávno.

„Já si to myslím,“ prohlásil jsem. Jako rozhršení za toto přiznání nám vůdce nabídl „neoznačený hrob beze jména někde na návrší, v němž skončíme kvůli věci, kterou nemůžeme pochopit, a ve službách těch, kdo nás nenávidí“.

Všichni jsme se s tímto poznáním bez váhání smířili.

KNIHA PRVNÍ

EUFRAAT

2

ESPRESSO STREET

Sto pětáctýřicet kilometrů jižně od Násirabádu se žene na západ konvoj šesti vozidel. Vlajka nad nimi černožlutá trojúhelníková vlajka se symbolem lebky; vlajka patří ozbrojeným silám Counter-Armor. Je 15. srpna roku 2032. Když v téhle zemi narazíte na jiné Američany, neptáte se, pro koho pracují, odkud jsou nebo jaké mají úmysly; prostě jim přispěcháte na pomoc.

Zastavujeme vedle vozidel CounterArmor v závětrí za deset metrů vysokým písečným náspem. Útvar má na starosti ochranu ropovodu. Velitelem je asi čtyřicetiletý černocho, mluví s chicagským přízvukem. „Celý to zatracený město přešlo na druhou stranu!“

„Na druhou stranu – ke komu?“ ptám se. Ještě doznívá vytí vichru, poslední záchvěvy písečné bouře, která na dvě a půl hodiny vyřadila družicové a VHF spojení.

„Kdo by ksakru o ně stál?!“

Velitelské vozidlo CounterArmora je Chevy Simoom barvy pouštního písku, má křížový rám z tvrzené oceli a je vybavené kulometem ráže .50. Moje jednotka má šest mužů a tři vozidla – dvě Lady Nivy 7 se zesíleným pancířem a jednu RT-7, sedmitunové vozidlo pocházející ještě z dob války v Iráku, vybavené pro protivzdušnou obranu. Jednotka je součástí Force Insertion, největší soukromé vojenské síly na světě, která uzavřela kontrakt s celým západním Íránem. Útvar, jemuž velím

Já, je standardní Mobilní zásahová jednotka. Náš kontrakt jsme jako celek uzavřeli s ExxonMobilem a BP.

Vozidla sil CounterArmor prchají na západ k iráckým hranicím. Došlo k invazi Turků, sděluje nám velitel. Nebo to můžou být taky Rusové. Nedaleko měst Qom a Kášán v zakázané zóně byly použity taktické jaderné pumy – možná ovšem, že i tohle je klamná zpráva. „Zařaďte se za nás!“ zakřičí velitel. „Budeme potřebovat všechno, co střílí!“

Vysvětluji mu, že naše jednotka má rozkaz vstoupit do města. Pět amerických inženýrů, civilních kontrahentů, tam uvízlo společně se svou ochrankou – příslušníky třetích zemí. Máme příkaz dostat je ven i s technickou zprávou, kterou vypracovali výhradně pro velícího generála.

„Tam se nedostanete,“ namítá velitel.

„Že ne? Tak mě sledujte.“

Násirabád je šíitské město s asi třemi sty tisíci obyvatel. V Íránu jsou všechna města šíitská, město šíitů poznáte podle billboardů a podle vozidel polepených obrázky jejich svatých, Alího a Husajna. Šíitský nákladní automobil nebo autobus je ověšený náboženskými amulety a všelijakými cetkami. Na zpětných a vnějších zrcátkách se bimbají dětské větrníky, od kterých se při točení odráží světlo, přístrojové desky zdobí zarámované portréty, každý centimetr zabírají talismany a mandaly, kouzelné předměty přinášející štěstí, a různé jiné magické tretky.

Tohle všechno tady teď také vidíme – čtyřicet minut od chvíle, kdy jsme se odpojili od konvoje CounterArmor: po dálnici se kolem nás valí proud prchajících iránských civilních osobních automobilů, nákladních aut a autobusů. Spojení stále nefunguje, ať už vinou jaderných bomb, bouře nebo rušení způsobeného technickými prostředky – nemůžeme s jistotou tvrdit, co z toho platí. Máme rozkaz osvobodit inženýry, jinak nic dalšího nevíme. Nevíme, do čeho jdeme ani jaké máme vyhlídky, že se dostaneme ven. Tohle je prokletí moderního vedení války. Každá převratná novinka ve vojenské technice vyvolá odpovídající protiopatření, každá její další generace je levnější a dostupnější. Prvek X odstraní prvek Y, a než se vzpamatujete, ocitnete se

zpátky u maskovaných jam a zašpičatělých kůlů zaražených šikmo do země.

Takže se nám uleví, když se pětadesát kilometrů od města vynoří dva vrtulníky Little Bird – takové používá Legie, jeden ze subkontrahentů Force Insertion – a pomocí vizuální komunikace nám sdělí, že před sebou máme ještě další – spřátelené útvary. Po dvaceti minutách zachycujeme rádiový provoz vozidel Legie mířících k nám – a za další půlhodinu k nám dorazí dva černé neprůstřelné kodiaky GMC s korkovými pneumatikami a s úzkými svislými střílnami místo oken. Vozidla jsou celá pokrytá šedivým prachem. Z jednoho z nich seskakuje člen osádky v těžkých vojenských botách, přes kapsáče má navlečenou bílou plátěnou košili s černou kravatou a smokink. V dálce, jižně od města, vidíme tříúrovňovou křižovatku. Žoldněř se usmívá a přistupuje k nám. Můj zástupce Chutes Savarese ho zdraví.

„Zdravíčko!“

„Ahoj, hoši!“

Žoldněř se představuje – jmenuje se Chris Candelaria – a potřásá si se mnou a s ostatními rukou. Má prsten – je to prsten, jaký nosí příslušníci jednotek SEAL, Tým 6. Má ještě jeden, ten ale nevidím, má jej na levé ruce pod rukavicí z nomexu; je to prsten Whartonu. Tým, jemuž velí, patří k DSF, Dienstleister Schwarze Flagge, vynikajícímu německo-jihoafrickému útvaru, který vznikl ve dvacátých letech ze zimbabwských speciálních sil Selous Scouts. Sděluje nám, že se před pěti hodinami probojoval ven z Isfahánu. Na rukou a na pažích má zaschlou krev, pravé rameno kabátu má propálené, na krku má prachem spečený obvaz, na uchu, jehož dolní třetina je dočerna ožehnutá, má tlustou vrstvu zeleného antiseptika. Přesto se usmívá. Má plnovous, jako já. Vlasy má dlouhé, splývají mu v černých prstencích na ramena.

„Chcete se dostat do města?“ ptá se. Z návrší jižně od dálnice, na kterém právě jsme, vidíme nad městem roje bezpilotních letounů Dragonfly. Tyhle prťavé hajzlíky má teď kdejaký sráč a bojůvka. Některé z těch věcíček jsou velké jako dětský drak, jiné jsou menší než forma na

koláč. Odpalují ocelové projektily nebo rakety s náloží trhavin; vítr odnáší pryč proudy spalin, které za sebou nechávají. „Potřebujete pomoc?“

Oba si na mapě rychle označíme jednotlivá místa a trasy uvnitř města a stanovíme, v jakém pořadí do nich budeme pronikat. A co podpurná palba? táži se; naše jednotka nic takového k dispozici nemá. Má snad on nějakou přímou leteckou podporu, bezpilotní letouny nebo vůbec něco?

Regály jsou jako vymetené, říká. „Jsme jen vy a já, partáku. Oficiální stanovisko zní, že se máme spoléhat jen a jen sami na sebe; takže jsme teď úplně v prdeli.“

Ve velitelském kodiaku má karton Jacka Danielse. Přejde k zadním dveřím a podává nám po dvou lahvích pro každé naše vozidlo. Má kelímky, ale žádný led. Představuje ostatní ze svého týmu, spíš spojaře než střelce. Povšimnu si, že dva z nich mají německé velkorážní samopaly Heckler & Koch 416 s 40-mm granátometem. Na střeše jednoho z vozidel se pod sklolaminátovým krytem krčí parabola, vypadá jako velká kobliha; uvnitř vozu jsem zpozoroval celý pult různého technického zařízení, včetně šifrovacího zařízení Xenor.

„Jakému typu jednotky velíte?“ ptám se.

„Jsme finanční útvar. Dělán kontrakty na naftu a plyn. Pušku jsem neměl v ruce sedm let.“

Teď se směju. Směje se i Chutes. „Tak teda díky za pomoc, brácho.“

„Zrovna jdu z plesu na velvyslanectví,“ říká Chris a ukazuje na smokink. Pokývne směrem k nákladním autům s kulomety. „Sebrali jsme tyhlety krámy a upalovali pryč.“

Sděluje nám, že Isfahán je v plamenech. Teherán rovněž. Americké velvyslanectví berou útokem rozvášněné davy – rovněž tak i ruské a čínské velvyslanectví. Neví, kdo útočí na koho. Zachytil útržky vysílání al-Alamu, iránského satelitního kanálu – cosi o povstání v Saúdské Arábii. Ve zprávě se hovoří o tom, že se Západ bojí, že šiité zaplaví východní Irák a Východní provincii Saúdské Arábie. Nebo jsou to možná všechno jen kecy. S jistotou nám může potvrdit jedině to, že do nejbližšího bezpečného místa je třeba překonat tři sta dvacet kilometrů

pekla. „Salter je v Kirkúku s dvěma obrněnými jednotkami Force Insertion a míří k hranici s Íránem. Když se k němu dokážeme dostat, máme to v suchu.“

Salter je generál James Salter, velitel našich útvarů Force Insertion. Zmíněné jednotky jsou ekvivalentem staré aeromobilní divize. Force Insertion má podél irácko-iránské hranice čtyři takové jednotky se všemi podpůrnými druhy zbraní včetně dělostřelectva vyzbrojeného 105 a 155 milimetrovými houfnicemi, bezpilotních letounů, protitankových zbraní nesených na nákladních automobilech a prostředků protivzdušné obrany – čínských raket země-vzduch na podvozku nákladního automobilu. Víme, že Salterovy prostředky pro vzdušný výsadek jsou téměř v plném stavu; znamená to, že každá jednotka má tři pluky black hawků s dalekým doletem, modernizované „jestřáby“ – vrtulníky War Hawk, pluk těžkých vrtulníků Chinook a k tomu dvaasedmdesát útočných vrtulníků AH-64 Apache. Všechny jsou vybavené upravenou raketovou technikou čínského, českého a izraelského původu, americkou a indickou avionikou a prostředky pro družicové spojení. Létají s nimi američtí, ruští, jihoafričtí, australští, polští a britští najatí vojáci. Většina z nich předtím bývali majoři, podplukovníci a plukovníci klasického letectva té které země. Náš nový přítel si prohlíží naše všelijak splácané vybavení, které vypadá, jako kdyby pocházelo z časů operace Irácká svoboda. Prohlíží si i tváře našich chlapců – Chutese Savareseho, Junka Olsena, Adriana Quinonese zvaného „Q“, Marcuse Aurelia, „Mac“ Jonese a Tonyho Singha, sto osmdesát centimetrů vysokého Hinda ze Srí Lanky. Ukáže na mapu. „Pánové, jak Sarpédón řekl Glaukovi: ‚Pojďme a získejme slávu – nebo ji přenechme jiným.‘“

Chutes se usmívá. „Jak že se jmenujete, člověče?“

„Chris Candelaria.“

„Chrisi, vy jste chlap podle mého gusta.“

Oba si na pozdrav ťuknou o sebe lokty. Vydáváme se na cestu.

Násirabád leží na křižovatce dvou silnic – Osmičky, vedoucí severojižním směrem, a Jednačtyřicítka, vedoucí západovýchodním směrem.

Triúrovňová křižovatka a hlídkové stanoviště Checkpoint 290 tvoří jakousi nálevku, jíž musí projet všechna vozidla mířící do města nebo ven z něj. Ve městě je průmyslová chudinská čtvrť nazývaná Ali City. Z ní se rekrutuje většina pochybných živlů – bojůvky složené z příslušníků různých kmenů, zločinecké gangy, lidé usilující o návrat myšlenek Mahdího, spiklencečtí důstojníci vyhození z armády, jakož i Džajš al-Šaháb, „Armáda lidu“, nástupce perské buňky al-Káidy. K těm všem se navíc ještě přidává všemožná směsice nacionalistů, separatistů a iredentistů, včetně bojovníků z ciziny – Turků, Čečenců, Syřanů, Saúdů, Uzbeků, Tádžiků, Ujgurů a šíitských Kurdů, afghánských Hazárů a Libanonců.

Ještě před pouhými deseti lety byl Násirabád bezpečná a atraktivní turistická destinace. V brožurách ji prezentovali jako „město umělců“. V jeho staré části byla čtyři tržiště, *súky*; na jednom z nich se prodávaly výhradně kachle, na ostatních se prodávaly dekorativní předměty ze železa – vrata, lampy, svícny. Věřte tomu nebo ne, byly tu i dvě synagogy a křesťanské knihkupectví. Ženy mohly vycházet ven samotné, s nepokrytou hlavou, dokonce i po setmění. Před osmnácti měsíci, když tam byla nasazena naše jednotka, si cizinec stále ještě mohl najmout soukromou vilu s kuchařem, řidičem a pradelnou. Nyní už ne. Během deseti týdnů, od začátku třetí iránsko-irácké války, město kleslo tak hluboko, že se násilí dostalo na takovou úroveň, jaká byla v Bagdádu nebo v Ramadí před pětadvaceti lety – a poslední půlrok byl ještě horší.

Odbočujeme do postranních ulic města, vyhýbáme se tak hlídkovému stanovišti 290. Slunce se rychle kloní k západu. Mac se vysílačkou spojil s našimi inženýry; ti již opustili ubytovací komplex své roty a uchýlili se na bezpečné místo – do domova otce jejich vedoucího – na Espresso Street. Je to výstavný bulvár pojmenovaný tak proto, že se na něm nachází prodejna Starbucks, jediná v okruhu osmi set kilometrů. Problém je v tom, že se Espresso Street stala epicentrem každého konfliktu, který ve městě vzplane; jeden takový je v současné době celé stravuje.

Blížíme se od západu, takže slunce máme v zádech. Nad hlavami vidíme indické bitevníky s íránským označením. Odpalují rakety a pálí z kulometů, pravděpodobně na týmy odstřelovačů na střechách domů – a vidíme také čáry: proudy spalin, které za sebou nechávají teplem naváděné střely a rakety odpalované z ramene letící na oplátku do oblohy; připomínají zátky vystřelující z lahví šampaňského. Udrží směr podle drátů elektrického vedení podél hlavních ulic; jedině ty se nacházejí výš, než jak vysoké jsou zdejší dvoupatrové budovy. Rozpoutají-li se v ulicích přestřelky, člověk se nemůže hnát do akce rovnou, jako když hasičský vůz ujíždí přímo k hořící budově. Je třeba vyslat předsunutou hlídku a uchýlit se k „pohybu až do kontaktu“, což v podstatě znamená postupovat neustále vpřed do té doby, než na vás někdo začne střílet. Naši inženýři nás navádějí pomocí vysílaček s krátkým dosahem; vysílačky pracují takové dvě vteřiny, potom se vysílání přeruší, to když se do cesty dostanou budovy a vozidla. „Jak daleko to máte k místu bojů?“ pronáším do mikrofonu.

„V boji už jsme *tady!*“ zní odpověď.

Když dorazíme na Espresso Street, vidíme, že široký bulvár je posetý prázdnými nábojnicemi, cihlami, ze kterých ještě stoupá kouř, kolem je plno suti a železobetonových bloků; všude jsou krátery, z nichž tryskají proudy vody z proraženého potrubí a smíchávají se s odpadem ze stok, s různými odpadky a benzinem. Vzniká tak několik centimetrů hluboké hořící jezero rozlévající se po celém městě – připomíná vstup do pekla. Míjíme íránský tank T-79, vyrobený v Rusku; chrání dva opancéřované nákladní automobily s výzbrojí. Uvnitř i nahoře na kabině a na karoserii vezou raněné; jsou to profesionální vojáci. Místní civilisté přibíhají k našemu autu, k mému a k Chutesovu oknu, křičí, že na řadě míst jsou na střechách odstřelovači, nebo že nad tím a tím blokem opakovaně přelétají bezpilotní letouny. Neozbrojení kluci se horempádem sbíhají k místu, kde se něco děje, čistě proto, aby si užili vzrušení. Vidíme novinářský pickup, na čelním skle má písmena TV zhotovená z maskovací pásky. Chutes řídí. Rozeře se reproduktor, skupina Bloodstone hraje „Death or Dismemberment“.

Žer mě, ztluč mě

Zhltni mě a vyser

Jsem k službám tvému zadku, sráči

Uprostřed ulice hoří auta; kličkujeme mezi telefonními sloupy sraženými na zem. Zaplavuje mě adrenalin. Ten stav hned poznám, protože měřič tepu a přístroj k určování množství krevního barviva ukazují hodnoty 180/15. Moje subjektivní zkušenost však mluví o opaku. Zachovávám úplně chladnou hlavu; čím je kolem větší horko, tím ji mám chladnější. Nemůžu se domnívat ani tvrdit, že jsem tuhle vlastnost získal cvičením nebo silou vůle; už jsem se takový narodil. Když mi bylo devět a táta mě chtěl seřezat za to, že jsem se provinil proti nějakému jeho slabomyslnému pojetí úcty, upřel jsem na něj ledově chladný pohled a nepocítil jsem ani sebemenší bodavý záchvěv vzteku, ačkoli bych ho byl schopen na místě zabít – a taky bych to udělal –, kdyby mě to bylo třeba jen na chvíli napadlo. Udržoval jsem si odstup, byl jsem kdesi daleko. Připadalo mi, že ve mně uvnitř je někdo jiný. Ten někdo jsem ovšem byl já, jen jsem byl silnější, prohnanější a nebezpečnější.

S tímhle tajemstvím o sobě samém jsem se nikdy nikomu nesvěřil, bál jsem se, že by si lidé mysleli, že jsem blázen, a třeba by se mi pokusili toto mé druhé já vzít nebo mě přesvědčovat, že bych se za něco takového měl stydět. Nestyděl jsem se. Svě druhé já jsem miloval. Při sportu nebo ve rvačkách, když došlo na pěsti, v krizových okamžicích nebo při vážném rozhodování, jsem se odpoutal od svého běžného já a nechal jsem ono vnitřní já převzít iniciativu. Nikdy nezaváhalo. Nikdy nezměnilo své původní rozhodnutí. Později, v bitvách, když se mi začaly vybavovat útržky vzpomínek z minulosti, které zcela zřejmě nevycházely z přítomných okamžiků, jsem hned věděl, že tyto vzpomínky mají spojitost s mým tajným já. Byly to *jeho* vzpomínky, já jsem sloužil pouze jako jejich dočasný nositel.

Právě tomuhle svému tajnému já se vzdávám, když vstupuji do Násirabádu. Cítím strach. Občas se zdá, že mě celého zavalí. Moje tajné já

však tomu vůbec nevěnuje pozornost. Slyším nad sebou bitevníky a vidím kondenzační čáry, které za sebou zanechávají jejich rakety. Člověk musí být blázen, aby se *do toho* vydával z vlastní vůle, současně mě však žádná, ani boží síla nedokáže zadržet. Právě k tomu jsem zrozen. Jsem jako posedlý, připadám si úplně mimo – a taky jsem zvědavý. Chci vědět, co se tam vpředu děje. Jak zlé to je? Do jakých sraček tentokrát zabředneme?

V akci neexistuje nic takového jako rozvažování, je jen instinkt. Přerítíme se kolem dvou míst, kde zuří divoká přestřelka, a ten dům máme náhle před sebou. Na zeď inženýři nasprejovali černými, šedesát centimetrů vysokými hůlkovými písmeny nápis

TADY JE TO!!!

Mávnu na ostatní nákladní automobily: *Nezastavujte se*. Ke svým vlastním lidem, inženýrům, se ovšem nemůžeme přihrnout jen tak, jejich ochranka bude po nás střílet, a to nemluvíme o té zatracené nebezpečné záplavě střel snášející se na komplex ze střech a z kroužících bezpilotních letadel. Ta záplava se nyní začíná soustředit na nás.

„Tady to znám!“ křičí na mě Chutes. Zvýšenou rychlostí mjííme zrezivělou železnou vstupní bránu – je vysoká něco přes dva metry a proděravělá střelami ráže .50 jako síto – a prudce zatáčíme doleva do úzké uličky. Chutes na mě cosi huláká ze svého sedadla, neslyším ani slovo, ale z jeho gest vyrozumívám, že existuje způsob, jak se dostat dovnitř: zadem; dostaneme se tam z některé z bezpočtu příčných uliček – jestli se nám ovšem podaří nějakou najít. Spojuji se s inženýry a upozorňuji je, ať nestřílejí, až uvidí, jak se hroutí zadní brána. „Hodím tam oslepovací granát,“ vyslovuji až přehnaně pečlivě do mikrofonu motoroly, který mám lepicí páskou připevněný na pravém rameni kevlarové vesty. „Až uvidíte záblesk, utíkejte rovnou k nám.“

V boji nic nevychází tak, jak si člověk předem představuje; dostat se přes těch šedesát metrů k zadní bráně nám trvalo skoro dvacet minut. Inženýři, až do téhle doby v obležení, jsou jako zkamenělí strachem

a neodvází se ani vystrčit nos. Na každé střeše jsou odstřelovači a nahoru k nim se ženou ještě muži s raketometry, každou minutou jich přibývá. Prorážíme bránu zadním nárazníkem Lady Nivy a na dvoře se právě chystáme otočit zpátky k zadnímu vchodu do budovy, když se u něj objevuje jeden z ochranky – Fidžian, vysoký sotva sto šedesát centimetrů, který pravděpodobně dostává plat čtyřicet dolarů denně. Křičí „Nálož! Nálož!“ a ukazuje na místo na prašné vozovce, přes které se právě chystáme přejet. Tam leží improvizované nálože, tři dělostřelecké granáty ráže 155 mm. Nejsou ani zahrnuté zemí, zřetelně jsou vidět nástražné dráty natažené podél jižní strany vozovky. „Zastav!“ zařvu na Chutese. Fidžian se skokem vrhá zpátky do domu, jen zlo-meček vteřiny před tím, než bezpečnostní dveře a zárubeň rozdrťí na prach salva kulek ráže 7,62. Chutes prudce vycouvá branou ven, do bezpečí za metr dvacet tlustou hlavní zdí. „Doprdele, co teď?“

Nezbývá nám než vniknout dovnitř pěšky a každého hádždžího na každé střeše přitom odprásknout.

Junk, Q a já se vrháme branou zpátky. K zadním dveřím objektu to máme asi šedesát metrů. Řítíme se podél řady zaparkovaných nákladních toyot a aut Tata/LUK na stlačený zemní plyn. Slyším, jak palba drtí plech hned za našimi patami, ze všech stran slyšíme i hlasy Íránců, nejen z okolních domů, ale i z ploché střechy budovy samé. Vědí přesně, co se děje. V téhle chvíli by mohli odpálit ty improvizované nálože a vyřídít nás, jenže jsou chamtiví – chtějí i naše vozidla. Vrháme se do postranní uličky do úkrytu pod dvěma ohromnými klimatizačními skříněmi na trubkových podpěrách. Slyším, jak kdesi nahoře na nás jeden ze střelců anglicky posměšně pokřikuje, jiný, s baseballkou na hlavě, vystrčí hlavu nad zídku na střeše a začne střílet. Vzepřu se levou rukou, vysunu se ven a tu hlavu mu ustřelím. „Páni!“ zahuláká nadšeně Junk.

Křičím na Fidžiana, že jsme na cestě k nim. „Všichni!“ křičím a gesty ukazuji na skupinu. „A během!“ Rozumí anglicky? Nevidím ho. Kde jsou inženýři? Fidžian se objevuje znovu, ukazuje pět prstů a zdvižený palec. Vrhá se zpátky, místo, kde byl, vzápětí drtí salva střel. Junk a já

vyskakujeme ven. Hádždžiové pálí ze střech a z oken horních poschodí. Koutkem oka zahlédnu, jak to Junk dostal a jak klesá na zem. „Běžte!“ křičí. „To je dobrý!“

Jsem už u zadních dveří. Inženýři a dva jiní Fidžiané se krčí v polotmě vzadu, v hustém cihelném prachu. Inženýři mají na sobě neprůstřelný oděv a modré civilní kevlarové vesty, ochranka pouze oblečení barvy khaki, jeden z nich je dokonce v trepkách. „Tudy!“ Ukazují na uličku, kde se ukryli Junk a Q. „Ted!“

Neuběhnou ani deset kroků, když vybuchuje první dělostřelecký granát, ten, který je od nás nejdál, blíž k zadní bráně. Ten moula, co má nálože odpálit, stiskl špatný knoflík. Výbuch však přesto jednoho z nás srazí na zem a úplně nás ohluší. Já jsem vzadu za inženýry a poháním je vpřed. Zatím jsou všichni naživu. V hlavě mi zvoní, jako kdyby mi tam někdo bušil do čínského gongu. Pořád ještě slyším Íránce na střeše, jak proklíná toho pitomce, co si spletl tlačítka. Vrháme se do úkrytu pod klimatizační skříně. Quinones klečí mezi klimatizačními skříněmi a pálí do „věčka“ tvořeného střechami dvou budov. Nepřítel se znenadání na okamžik objevuje mezi šňůrami na prádlo a satelitními anténami. Každému, koho Q sundá, vytryskne z hlavy růžová sprška a ztratí se z dohledu; inženýři pokaždé zaječí strachem a úlevou. Quinones s Junkem nyní střídavě pálí jeden druhému přes rameno. Jsme na půl cesty ke zdi komplexu, na půl cesty do bezpečí. „Tak, ted!“ zakřičím.

Skupina vyráží k bráně a ke zdi, ke Chrisovi, Chutesovi a ostatním. Já a Qs sebou vlečeme jednoho inženýra, který po otřesu při explozi dělostřeleckého granátu přestal vidět a slyšet, Junk hopsá po jedné noze a věší se na jednoho člena ochranky. Vrháme se zpátky do bezpečí. Už se úplně setmělo.

Chrisovy dva kodiaky, které si dva bloky vzadu za námi nechal jako rezervu, nyní předjely a jsou připravené vyvézt nás ven. Stojí v postranní uličce deset metrů od nás, chrání je přilehlá budova. Motory řvou na plné obrátky. Do zdi se nad našimi hlavami zakusují kulky ráže 5.56 a 7.62. Nyní začínají létat rakety, naše Lady Nivy a sedmitunový nákladák se musí stáhnout. Kdosi pomáhá Junkovi do

prvního vozidla. Slyším, jak jeden z Chrisových lidí z DST křičí s německým přízvukem: „Kdo? Kdo že chybí?“ V první chvíli mám dojem, že tím myslí Junka. Rozhlédnu se; Junk je v pořádku, potom si uvědomuju, že mluví o někom jiném. Otočím se zpátky ke komplexu. Na zemi vedle klimatizačních skříněk leží jeden z našich Fidžianů.

Hergot! Leží na zemi, zatíná prsty do hlíny a plazí se do úkrytu. Půdu kolem něj rozrývá divoká palba. Vidím ho, jak se dohrabal k rýze, do které se při přípravě jídel venku vylévá přebytečný tuk a jiný tekutý odpad. V tom okamžiku dostal plnou dávku z kalašnikova přímo mezi lopatky. Oba jeho lokty vyletí vzhůru, rozmáchnou se a obloukem klesnou zpátky, Fidžianův krk povolí a muž se zhroutí obličejem do hlíny. Znehybní. „Zastav!“ zařvu na Chrisa. „Q! Chrisi!“

„Jeďte! Vymajzněte!“ křičí Chris Candelaria a mává na ostatní vozidla, ať se stáhnou zpátky. Obvázal Junkovi jeho zranění a z krku si sundal zaškrcovadlo, které tam nosí jako nějakou ozdobnou šňůrku. Utahuje je Junkovi kolem stehna a společně s jedním mužem z německého DST mu pomáhá k první ladě.

„Vrátíme se!“ křičím.

„Co?!“

„Ten Fidžian! Tady ho nenecháme!“

Nad hlavami nám zasviští ručně odpálená raketa a jeden z domů na druhé straně Espresso Street se rozletí na kusy. Přišel jsem teď o poslední zbytek sluchu.

„Bez něj neodjedeme!“

To promluvilo moje tajné druhé já. Učinilo rozhodnutí.

„Kurva, co to povídáte?“ To byl Chris, můj nejbližší parťák a bratr, kterému důvěřuju ze všech nejvíc. Sevře pevně čelisti, obličej má pár centimetrů od mého.

„Jdem zpátky,“ odpovídám.

Junk zakleje. „Nepatří k nám, veliteli! A ani vůbec nevíme, co je zač, doprdele!“

„Je mrtvý!“ přidává se Chutes. „A jsou tam ještě dva další dělostřelecký granáty a čekaj, až budou moct bouchnout!“

Upírají se na mě zraky ostatních.

„Nechte toho mrtvého tady!“ křičí parta Fidžianů. „Sám by to tak chtěl, kdyby to mohl říct!“

Vysvětluji jim, že není jejich – je náš.

Dva kodiaky Chrise Candelarii rychle mizejí, vědí, že teď slouží jako cíl. Íránští střelci se snaží raketami rozmetat budovu, která nás chrání z boku. Rakety se s pronikavým svistem ženou na cíl, vyrážejí z budovy do výšky třiceti metrů kusy betonu velké jako kuželkářské koule; sypou se všude kolem nás. Cpeme se do uzoučké mezery. Hoši by se nejradši zavrtali pod zem. Vykukují opatrně za roh, abych viděl na komplex.

Chutes mi sevře rukáv. „Šéfe, teď mě poslouchejte: Inženýry máme, dostali jsme hlášení... Sem jsme přece šli kvůli tomu.“ Ukazuje za bránu na komplex, na přibývajících nepřátele hrnouce se po střechách blíž k nám. „Jak se tam vrátíme, někdo umře.“

V jeho hlase nezaznívá strach. Jen konstatuje fakta.

Podívám se mu beze slova do očí.

„Děte se vysrat!“ pronese a do sumky na břicho vrazí další zásobníky. „Slyšíte mě, brácho? Děte se vysrat!“

Vracíme se, Chris Candelaria jde s námi. Slyšíme, jak nepřátelé nadšeně halekají, už se těší na to, co si užijou. Mezitím si již přinesli ruský PKM, modernizovaný kulomet Kalašnikov, který má ráži 7.62; je to ráže používaná ve východním bloku. Při typickém *ta-ta-ta-ta-ta* jeho palby se člověku svírají slabiny, a ty střely teď rozdírají volný prostor, přes který musíme přejít. Protivník nyní chytil druhý dech, jde po našich ladách a sedmitunovým nákladáku. Ty zůstaly vzadu, aby nás kryly. Komplexem se rozléhá pronikavý svist raket, explodují jako římské svíce.

Popadneme mrtvého Fidžiana; leží obličejem k zemi. Zvedáme ho a přenášíme za rozbouranou budovu kuchyně. Improvizované nálože neexplodují. Chutes mě celou cestu zpátky k bráně proklíná, proklíná mě, ještě když osobní věci mrtvého člena ochranky ukládám do vaku, který si parašutistickou šňůrou připevním kolem pasu. A proklíná mě po celou cestu ven z města.

Uplynuly dvě hodiny a jsme v bezpečí v Husejnabádu, v opevněném komplexu iránského policejního náčelníka. Jeho pravé jméno je Gholamhusein Mattaki, všichni mu však říkají plukovník Ahmed. Plukovník Ahmed má vlastního lékaře jménem Rádžif, je to jeho příbuzný. Rádžif má lékárnu a v budově sousedící s domem plukovníka Ahmeda má malou chirurgickou ordinaci. Rádžif je i lékař našeho útvaru, dodává nám všechny pilulky a prášky. Říkáme mu „Zdravotní pojišťovna“.

Jel jsem rovnou k plukovníku Ahmedovi, aby Junk a dva inženýři, kteří, jak jsme zjistili, byli zraněni, když jsme se hnali přes komplex, mohli být řádně ošetřeni. Náš zdravotník Tony je vynikající v poli, pod palbou, technik od DST je rovněž dobrý, ale ani jeden z nich není chirurg, ani nemá titul MUDr. Rádžif má v lékárně vicodin a percaset, ultra, fentanyl, oxicontin a starý poctivý asijský herák. Taky ještě chci pohrbit Fidžiana na nějakém místě, které je posvěceno. Ostatní si zatím doplňují tekutiny a cpou se skopovým s čočkou. Seberu Chrise Candelariu a Chutese a jdeme na poradu s plukovníkem Ahmedem. Pořád ještě nevíme, kdo na koho útočí, jak nebezpečná je situace nebo co se na východ od Isfahánu a Teheránu vůbec děje.

Ahmed není pouze policejní náčelník a velitel paramilitární organizace Basídž. Je dědičný kmenový vládce a vnuk a pravnuček šejků Harula a Ariše. Odpovídá za bezpečnost a blaho několika tisíc mužů, žen a dětí v příbuzných rodinách, klanech a frakcích kmenů, podkmenech. Je to významný člověk.

„Teď jděte pryč,“ přikazuje nám tónem, jakým by oblíbený strýček mluvil na někoho, koho má na starosti. Jsme ve třetí z jeho čtyř skladistních budov. Vypadá to tu jako v pobočce řetězce Costco. Na regálech a na paletách jsou neotevřené krabice s klimatizačním zařízením a počítačovými tiskárnami, s kartony Penzoilu a Pampers a s papírovými ručníky. Ahmed má celé kartony s vodou Evian, V8, Gatoradu; laťové bedničky s běžeckými botami Nike, s tričky a teplákovými soupravami. Polovinu zboží, jež se v Íránu prodá, pašují do země oddíly Íránské revoluční gardy. Zboží v hodnotě miliard dolarů se do země dostává přes Záliv na velkých lodích a bárkami z ostrovů Kiš a Qešm –

ostrovů „volného obchodu“, prochází přístavem Bandar Ganaveh, nemluvě už o tom, co plukovníkovi přísluhovači uloupili ExxcoMobilu a BP. Pušky a různá munice jsou tu všude – v bednách i jen tak volně: M4-40, minomety, bedničky s náboji NATO ráže 5.56 a 7.62. Plukovník Ahmed nám sděluje, že jeho rodina si balí zavazadla, ženy a děti uprchnou do jižního Iráku a potom do Sýrie. Do místnosti se nahrnou po zuby ozbrojení Ahmedovi synové a jejich gorily. „Ať vás ani nenapadne čekat až do rána,“ říká mně, Chutesovi a Chrisovi plukovník. „Jinak tu vás i vaše lidi zmasakrují.“

Ptám se ho, kdo po nás půjde.

„Já,“ odvětlí s úsměvem. „Všichni.“

Plukovník nám to vysvětluje.

„Nedokážou tomu odolat. Nejdřív půjdou po vašich zbraních a po všem, co vám patří a co můžou ukrást, potom pro ně bude věcí cti pomstít se za ponížení, které jste vy a vaši krajané způsobili naší národní hrdosti už jen pouhou svou přítomností a svýma modrýma očima. Potom po vás půjdou tak, aby vás dostali dřív, než vás dostanou jiní, protože největší uznání získá ten, kdo udeří první. Ti, kdo zaváhají, budou považováni za zbabělce.“ Ptám se ho, co se stane příští týden nebo příštích deset dní. Pováží mi to revolucionářským žargonem, v kostce to znamená, že šíitský Írán – to znamená Íránské revoluční gardy, vysocí armádní důstojníci, patrioti, příslušníci kmenů a praví věřící, kteří po celou dobu trvání této dlouhé, podivné a vlastně dosud nevyhlášené války vyčkávali – se teď spojí se svými iráckými šíitskými spoluvěřícími; svrhnou jařmo Západu i jeho najatých pomahačů a udeří na prostor vstupu do území podél oblouku Šíitského půlměsíce, táhnoucího se od Dašte Margo – afghánské Pouště smrti – napříč Íránem do Východní provincie Saúdské Arábie (což nikoli náhodou je pás území, na němž se nacházejí nejbohatší zásoby ropy na zemi) a toto území vyčistí od všech, kdo tam nepatří nebo kdo nejsou věřící.

„Mají moji lidé a já čas dojít večer?“ táži se.

Zákon Ahmedova kmene přikazuje dodržovat pravidla pohostinnosti. Ahmed nám pomůže pohřbít Fidžiana, nicméně trvá na tom, že

ho vyhlásí za konvertitu k islámu (což může udělat, protože je mulláh a náčelník kmene; za daných okolností proti tomu žádný z našich fidžijských druhů nemá námitky). Potom nám načerpá plné nádrže a do auta nám naloží pramenitou vodu a půllitrové konzervy s těstovinami a masem, takzvané beefaroni. Jeden z Ahmedových synů přináší podnos s chutnou domácí pistáciovou cukrovinkou *sohan*.

Plukovník Ahmed nám vyznačuje na mapě nejbezpečnější trasu k hranicím (tu, po které nás pak bude pronásledovat), pomůže nám uložit do GPS pořadí jednotlivých křižovatek – všechno jsou to nezakreslené trasy pouští a horami; bez jeho pomoci bychom je nikdy nedokázali nalézt. Doktor Rádžif přichystá pojízdná nemocniční lůžka pro Junka a naše dva zraněné inženýry, vybaví nás dvěma tucty ampulek s morfiem a k tomu vzorky demerolu a dilauididu spolu se sterilními injekčními stříkačkami a stovkou ampulek methylephedrinu. Ty budeme potřebovat; jsme vyčerpaní, v postadrenalinovém útlumu.

Loučíme se při šálcích černé perské kávy. Je půlnoc. Naši inženýři jen tak zahálejí venku za zdmi. Ahmed a jeho lidé nás nechávají, aby-
chom dokončili poslední přípravy a ještě si promluvili.

„Šéfe,“ ozval se jako první Chutes a předstoupil před ostatní. „Mrzí mě, co jsem říkal tam v Násirabádu...“

„Nechte to plavat.“

Omlouvá se za to, že odmítl vrátit se pod palbou pro toho Fidžiana; dozvěděli jsme se, že se jmenoval Manasa Singh. Chris Candelaria se k omluvě připojuje. Oběma jim děkuji. Chce to pořádnou dávku odvahy, takhle promluvit před ostatními, pro hrdé lidi to znamená poněkud slevit ze své hrdosti. Tohle oceňuji, a také to vyslovím nahlas.

Obklopí mě; nacházíme se na dvoře osvětleném reflektory, bezpečí leží tři sta dvacet kilometrů na východ, ve tmě. Musíme projít územím, které nikdo z nás nezná – zastrčenými údolními, v nichž žijí válečníci, kteří však budou vědět, kde jsme, kolik nás je a kam směřujeme. Každému z nás je tohle jasné, a každého prostupuje strach.

„Protože jsme se vrátili i když jsme nemuseli,“ říkám, „všichni nyní víme navzájem o sobě to, co jsme předtím nevěděli. Vy, Chrisi, teď

máte jistotu, že když padnete, já vás neopustím. Vráťím se, i kdyby mě to mělo stát život – a právě tak Q, právě tak Junk a právě tak Chutes. A vy se určitě zachováte právě tak.“

Podáváme si do kruhu láhev, ta potom koluje ještě jednou.

„Ve smlouvě, kterou jsme podepsali, se o cti nic nepíše. Společnosti je nějaká čest úplně u prdele. Mně ale na cti záleží. Když bojuju, dělám to pro peníze, to jistě – ale jen pro peníze tu nejsem, a nejste tu pro ně ani vy.“

Uvnitř nás poslouchají plukovník Ahmed a jeho synové. Za dvě hodiny nás budou honit jako lovnou zvěř. V této chvíli nás však vidí jako lidi, a právě tak je vidíme i my.

„To, co jsme dneska vykonali v Násirabádu,“ oznamuji svým bratrům, „by si v kterékoliv armádě na světě zasloužilo udělení vyznamenání za statečnost. A víte, co vám udělím já?“

Hrábnu si do rozkroku.

Chris Candelaria se rozchechtá.

Po něm Chutes. Všichni potřásají hlavami a kývají na souhlas.

Člověk někdy musí lidi vést; jako velitel jednotky musíte svá slova vložit do pout lásky, kterou ti lidé pocítují – ale přílišné rozpaky jim nedovolí, aby o ní hovořili –, a do tajných tužeb v jejich srdcích, jež jsou bez výjimky nezištná a šlechetná. A co je důležitější – činy musí velitel provést sám, jako první, a jen a jen on. Jsou to činy, o nichž ti lidé tuší, že by je měli provést oni, ale zatím si to ještě neuvědomili.

3

SALTER

Jmenuji se Gentilhomme. Ani se nepokoušejte to jméno vyslovit. Přátelé mi říkají Gent. Říká mi tak i manželka – nebo říkala, když jsem ji ještě měl.

Jsem z Algiersu. To místo nemá nic společného s Alžírem v severní Africe.

Z Algiersu v Louisianě.

Technicky vzato je Algiers součástí New Orleansu, ale nikoho z Algiersu nikdy neuslyšíte, že by tohle připustil. V Algiersu je člověk prostě a jedinečně z Algiersu. Vzpomínáte si na film *Nemilosrdně*, v hlavních rolích s Richardem Gerem a Kim Basingerovou? Ten film se natáčel v Algiersu. Algiers jsou řady bílých prkenných domů s parkovišti dlážděnými mořskými lasturami. V Algiersu dostanete nejlepší obložené chlebíčky „muffaletta“ a nejsilnější kávu na celém Jihu. Dostanete ji rovnou z nákladního prostoru lodí v přístavu. Algiers je území gangů. Tamní policajti jsou zkorumpovaní křiváci, stejně jako všichni ostatní. Město je plné kreolů, „cajunů“ – lidí původem z Akádie – a dlouhovlasých kuřáků cracku. Žije tu i pár Řeků a Turků a v poslední době i Rusů. Gentrifikace však Algiers nepostihla.

Teherán se Algiersu v mnohém podobá. Právě tak Bejrút, Moga-dišu, Chartúm. Bagdád rovněž. Novináři Bagdád obvykle přirovnávají k Los Angeles, vede je k tomu rozrůstání se do předměstí, palmy, pekelný automobilový provoz. Bagdád však víc připomíná New Orleans. Stejně vedro a vlhkost vzduchu, stejné mosty, stejná velká řeka klika-

tíci se středem města. Když jsem Bagdád v roce 2019 navštívil, připadal jsem si jako doma. Obě města nyní ovládly gangy. V každé čtvrti Algiersu je nějaký boss, každý muž, žena i dítě vědí, kdo jím je. Říká se, že v Bagdádu jsou něčím podobným kmeny a náboženství, a je to pravda. Nakonec – bojůvka není nic jiného než dobře vyzbrojený gang. Možná vyjde do ulic ve jménu Boha, ale řídí se pravidly území gangu.

V Bagdádu jsou jednotlivé čtvrti od sebe odděleny, segregovány fyzicky i cítěním obyvatelstva, emočně, podobně jako je tomu v New Orleansu. V každé čtvrti vládne samostatná banda, dav, a každý takový dav vede válku s každým jiným davem. Člověk z Bagdádu o sobě nemyšlí jako o člověku z Bagdádu; identifikuje se se svou *muhallou*, svou „kuchyní“, se svým klanem a svým kmenem. V Algiersu je to stejné, na konci všeho jsou určité vymezené městské bloky. „Odkud jseš, človče?“ Když tohle v některé ulici uslyšíte, pak se ozve už jen výstřel.

Bagdád je stejný jako Algiers, také co se týče vztahu mezi časem a místem. V Iráku přebývají jednotlivé kmeny na stejném místě po celá staletí. Žádné spáchané příkoří se nezapomíná. Půda je nasáklá krví předků, kterým bylo nějak ublíženo, platí zde zákon pomsty a odplaty. Jednou jste se na takovém místě narodil, a z tohoto zákona se už nevymaníte.

V Bagdádu ani v Algiersu neexistuje poctivá vláda. Řidičský průkaz ani satelitní anténu nedostanete bez úplatku. V Algiersu ani v Bagdádu není střední třída, tady i tam stoupáte nebo klesáte podle toho, jaké máte konexe se silou, která ovládá ulici. Spravedlnost nikdy nepřichází od státu, pouze od kmene, klanu nebo bosse, šejka.

To, čemu lidé na Západě říkají korupce, je v pětasedmdesáti procentech světa pouze způsob života. Američané tohle stále ještě nepochopili, myslíme si, že zbytek planety je stejný jako my, nebo že by byl, kdyby měl stejně výhodné podmínky. Ve Státech žijeme v jakési bublině. Při rozhodování a při určování politiky vycházíme ze snového chápání širšího vesmíru. Domníváme se, že všichni ostatní jsou takoví jako my, že chtějí totéž, co chceme my.

Není tomu tak.

Vůbec nejsou jako my.

James Salter byl první důstojník s hodností generála, který tuto myšlenku vyslovil nahlas. Tisk ho obvinil, že kdysi dopustil, aby ve východní Africe během období násilí v roce 2022 došlo k masakru. „Řídil jsem se jen dávným zákonem,“ prohlásil. A podle něj také jednal.

Se Salterem jsem se poprvé potkal v Iráku šest let předtím. Bylo mi šestadvacet let, měl jsem hodnost rotného u 3/7 – Třetí prapor, Sedmý pluk námořní pěchoty. Stalo se to v Mosulu, na konci druhé iránsko-irácké války. Mosul je kurdské město se silnými šíitskými a sunnit-
skými menšinami. Pod městem se nacházejí dvě ze tří největších zásobáren ropy v severním Iráku. Činí si na ně nárok Kurdové, chtějí je i Turci; Íránci rozpoutali válku, aby se jich zmocnili.

Tehdy měl Mosul asi tři sta tisíc obyvatel a každá jeho jednotlivá oblast byla ve válečném stavu se všemi ostatními teritorii. Tenkrát jsem četl Hobbesova *Leviatana*, byla to moje bible. Na stěně kanceláře naší roty visela tabule s vyznačenými oblastmi, kde mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti – seznam různých oddílů domobrany, bojůvek, front „sebeobran“, armády náboženských vojáků, zločineckých gangů, band únosců a kmenových džajšů, džamátů a kmenových bojůvek arabakai; ti všichni nás považují za nepřátele. Jednou jsem takových položek napočítal sedmatřicet. A to ještě bez neuniformovaných Íránců a jejich vykladačů koránu, Turků, Arménů, Rusů, Gruzínců, Čečenců, Syřanů a Saúdů, z nichž nikdo neuznával legitimitu žádné hranice a všichni byli přesvědčeni, že ať je hranice kdekoliv, Američané jsou na její špatné straně. Mosul byl tehdy jedno ze dvou či tří nejnebezpečnějších míst na zemi. Do prostoru bojové činnosti naší roty patřil hustě obydlený městský okrsek Sumer. Hned první den, kdy jsem jej spatřil, mi bylo jasné, co je to za místo. Úplně jako bych byl doma.

Od samého začátku bylo zřejmé, že na „vítězství“ není ani nejmenší šance. Mou prací hned ode Dne jedna bylo udržet své mariňáky naživu. Jak jsem to dělal? Svě hochy jsem chránil tak, že jsem osobně všelijak podkuřoval bossovi v naší čtvrti, kmenovému šejkovi jménem Abd-el-Kadr.

Když jsem byl na střední škole, hrál jsem basketbal za městský tým a díky tomu mě taky znalo celé město. Kamarádil jsem se spoustou chlapů z „davu“. Podepisoval jsem se jejich dětem na míče nebo jim obstarával vstupenky na zápasy a tak podobně. Nakonec ovšem nastal den, kdy se rozhodovalo o mé budoucnosti. Bossem v naší části města byl „Cajun“, starý chlap původem z Akádie. Jmenoval se Jean-Baptiste Robidoux – říkali mu Robbie – a vlastnil boudu, kde prodával ústřice a smažená kuřata. Bouda byla jeho „chajda“ nebo jeho „plácek“. V té zapadlé uličce a v boudě s přístřeškem nad vchodem byl dennodenně. Už jsem zapomněl, jak se to ke mně doneslo – možná mi to sdělil jeden z Robbieho synů: dostal jsem jasně na srozuměnou, že se mám k bossovi dostavit a složit mu poklonu.

V Mosulu se všechno odehrálo naprosto přesně jako tenkrát, až na to, že když člověk přišel k Robbiemu, dostal kávu; když přišel k Abd-el-Kadrovi, dostal „chai tea“, horký černý čaj s kořením a mlékem. Byl to však stejný podnik, v přízemí, s vchodem do ulice, se stejnou místností vzadu, stejným horkem venku v uličce, se stejnými syny stojícími kolem s pistolemi za pasem. U Robbieho nebyly ty zbraně vidět, u Abd-el-Kadra byly všem na očích. Nápoje, které člověk na obou těch místech dostal, byly sladké a podávaly se v malinkých šálcích. Na obou místech se kouřilo, patnáct minut se hovořilo o počasí nebo o rodině, načež se přešlo k podstatným záležitostem. Snažit se věci uspěchat byla nevychovanost.

Robbiemu jsem řekl, že na vysokou školu nepůjdu, dám se k námořní pěchotě. Zeptal se, jestli jsem si to pořádně rozmyslel. Jsem prý bystrý hoch, a on se nechce dočkat toho, že bych si zmršil život. Řekl jsem mu, že jsem o tom hodně přemýšlel. Robbie nakonec můj úmysl váhavě schválil. Kdybych chtěl nějaké zaměstnání, najde se pro mě. Poděkoval jsem mu.

Dal mi tři stodolarovky. Teď ze mě byl pravý muž. Ty peníze mi nedal přímo do ruky, položil je na roh stolu. Nesebral jsem je já, místo mě to udělal táta. Nyní jsem měl Robbieho požehnání. Rozumělo se tím, že kdyby mě někdy dostal do rukou zákon, spíš bych si nechal

pomazat ksicht hovnem, než bychvyzradil cokoliv o Robbiem nebo o jeho podnikání. Současně ovšem kdyby matka nebo sestry někdy potřebovaly něco, co bychom jim já nebo táta nemohli poskytnout, postará se o to Robbie.

Při setkání s Abd-el-Kadrem jsem okamžitě pochopil, jak si věci stojí. Hned od první chvíle bylo mou hlavní starostí něco mu darovat – dar na důkaz úcty. A také mezi ním a mnou i mou četou vytvořit stejný vztah, jaký jsem měl doma s Robbiem. Mockrát jsem se o leccos v tom smyslu pokoušel, šejk však nikdy ani nenaznačil, co by pro něj bylo důležité. Byl příliš lstivý a prohnaný, a podle pravidel hry bylo na mně, abych na to přišel. Jednoho dne jsem v jiné části města náhodou narazil na mladého iráckého, zřejmě bohatého grázla, který se předváděl se svou dva roky starou Toyotou Land Cruiser s navijákem.

Jak jsem to s Abd-el-Kadrem zaonačil? Tu mašinu jsem zabavil. Byla to vojenská operace, víc vojenská než ostatních devadesát procent naší činnosti – razií, zátahů a zásahů proti těm, kdo kladli improvizované nálože, což vše jednotka 3/7 běžně prováděla. Akci jsem se svými chlapci plánoval a nacvičoval tři týdny. Problém byl v tom, že ten grázl byl zeť šejka *muhally*, a ten měl vysoké postavení v Nawari, mocném městském kmeni. Tihle lidé jsou jako pouštní beduíni: dosud nosí tradiční *dišdaše*, hábity z časů Lawrence z Arábie. Kdyby odhalili toho, kdo jim něco provedl, bylo by z toho hotové krveprolití.

Založili jsme falešné kontrolní stanoviště, auto jsme zabavili za deního světla a potom jsme ho nechali z policejního parkoviště zmizet. Na uniformách jsme měli falešná jména i všechno ostatní. Auto jsme vzali do dílny v Abd-el-Kadrově „kuchyni“, kde se kradená auta rozebírala na náhradní díly. Tam dostalo nový lak, vyměnily se poznávací značky, dostalo nová sedadla i čalounění; tak pěkně to udělat by nedokázali ani v Detroitu. Tohle vše bylo naprosto mimo úřední záznam. Kdyby se „nahore“ domáкли, že jsme to udělali my, dostal bych dvacet let v base. Vůz jsem předal el-Kadrovi, který o záležitosti samozřejmě všechno věděl. Moc se mu to líbilo. Skupina, která v prostoru naší bojové činnosti operovala předtím, přišla za sedm měsíců o čtyři lidi

a měla třináct raněných, naše skupina měla za předchozí dva měsíce tři raněné, dva z nich vážně. Po události s cruiserem se už nikdo neodvážil montovat se do nás, v těch ulicích jsme byli v naprostém bezpečí.

Díky příhodě s toyotou jsem se poprvé setkal s generálem Salterem – dávno před tím, než se stal žoldněrem. Tehdy to byl zapálený vlastenec, jeho hvězda stoupala nejen u námořní pěchoty (už dosáhl dvou vynikajících taktických úspěchů v Jemenu a v Nigérii), ale i v celé armádě vůbec.

Salter pocházel z proslulé vojenské rodiny. Jeho otec začínal jako major u speciálních jednotek ve Vietnamu; než se během operace Pouštní bouře zabil při havárii vrtulníku, měl už tři generálské hvězdičky. Otec jeho matky byl admirál Scott X. Vincent; za vlády prezidenta Eisenhowera byl předsedou Sboru náčelníků štábů a kromě řady dalších knih napsal také *Projection of Power*, která se stala jedním z posvátných textů neokonzervativců před zahájením operace Irácká svoboda. Salter má magisterský diplom z historie z Annapolisu a doktorát z politologie z Dukeovy univerzity. Studoval také v Oxfordu a na londýnské School of Economics. Mělo se všeobecně za to, že zcela určitě dosáhne hodnosti čtyřhvězdičkového generála, nejvyššího velitele námořní pěchoty, a následně se stane předsedou Sboru náčelníků štábů. Salter je vdovec, má syna Roberta, kapitána námořní pěchoty.

Salter tehdy velel všem jednotkám námořní pěchoty na obou stranách iránsko-irácké hranice. On sám celou tu dobu působil na bojišti, takový byl jeho styl práce. Jeho mobilní velitelství, Jump Command Post, sestávalo ze tří neobrněných vozidel Humvee z dob operace Irácká svoboda. Vozidla měl na starosti stotřiadevadesát centimetrů vysoký stodvacetakilový rotmistr jménem Dainty, Drobeček (skutečně se tak jmenoval). Velitelství se dále skládalo z posádky, kterou Salter sám vycvičil, a z tlumočnicka jménem Sajjid, jemuž říkali Sam a jemuž Salter důvěřoval do té míry, že by mu svěřil svůj život. Salter se objevoval všude, v kteroukoli hodinu, prostě se náhle vyhoupl se svými mariňáky na scénu a jen tak naprázdno tlachal o všem možném.

Jednou jsem mu musel podávat během operace hlášení, bylo to asi

měsíc poté, co jsme štípli toho cruisera. Stalo se to v Bagofahu, východně od Tigridu, na pláni nedaleko od starověké Gaugamely, kde Alexandr Veliký porazil Dareia a definitivně tak ovládl Perskou říši. Generál Salter skoro po celou dobu, kdy jsem hlášení podával, zachovával vážný výraz, načež, když jsem téměř končil, řekl: „Jak tak koukám, ten váš Abd se tady kolem projíždí v pěkném novém bouráku.“

Odověděl jsem, že jsem ten vůz viděl; jezdit v něm je určitě prvotřídní zážitek.

„A přibližně v tu dobu se ve městě Rášidíja zrovna takový land cruiser ztratil,“ poznamenal Salter.

Podotkl jsem, že šejk el-Kadr je vlivný člověk a určitě má spoustu styků s prodejci aut.

„To jo,“ souhlasil Salter. „Prý uzavřel zatraceně výhodný kšeft s firmou Gent's Motors.“

Salter byl jeden z nás. Došlo mu to. Právě on mě vytáhl z řad mužstva, během sedmadvaceti měsíců mě na náklady Strýčka Sama protlačil čtyřletým studiem na vysoké škole a dostal mě mezi přední uchazeče o studium na důstojnické škole a na The Basis School v Quantiku, škole pro čerstvě vyřazené důstojníky námořní pěchoty. Změnil můj život. Nebyl jsem však jediný, komu pomohl.

Mariňáci Saltera milovali. Dokonce i po debaklu ve východní Africe v roce 2022, když Salterovi sebrali všechny hvězdičky, stejně jako se to stalo MacArthurovi v Koreji, a když ho veřejně znectili v televizi (vysílala třírozměrný obraz s vysokým rozlišením), většina blátošlapů stála při něm. Byl to velitel podle jejich gusta. I nyní, již celé generace od doby, kdy nosil uniformu konvenčních amerických ozbrojených sil, by dokázal přivést do svých služeb ty nejschopnější mozky a ty nejnaštvanější blátošlapy nejen z řad válečných veteránů Strýčka Sama, ale i ostrílené profesionály z každé anglicky mluvící jednotky na světě. A rovněž z každé jednotky mluvící rusky, německy, arabsky/paštunsky/darí atd.

Devadesát šest hodin poté, co jsme vyrazili na cestu ze sídla plukovníka Ahmeda, překračujeme iráckou hranici. Kde jsou Salter a jeho

aeromobilní jednotky? To přece on dal prostřednictvím svého pobočníka Peta Petrocelliho rozkaz, aby náš úvar vpadl do Násirabádu a vyvedl odtud inženýry spolu s technickou zprávou, kterou vypracovávali.

Krátce po poledni narážíme na nejsevernější průzkumnou skupinu s bezpilotními letouny. Právě když sestupujeme pašeráckými stezkami z pohoří Zágros, objevuje nás bezpilotní letoun. Nacházíme se ve vysoko položené pouštní oblasti, obloha je bezmračná, není tu stín ani voda a obloha je tak jasná, že vidíme průzkumný letoun Firefly, ne větší než krabice s pizzou, vznášející se několik set metrů nad námi. S pocitem nesmírné úlevy vyšleme svůj bezpečnostní kód a hlásíme, že přepravujeme raněné, kteří potřebují akutní ošetření. Skenery na letounu si nás projedou a za devadesát vteřin se na univerzálním sledovacím zařízení All Force Tracker na přístrojové desce mého auta ukáží rozkazy. Máme pokračovat devatenáct a půl kilometru na východo-severovýchod k trigonometrickému bodu, kde na nás bude čekat vrtulník vybavený pro evakuaci raněných a dva rychlé hlídkové vozy sil zajišťujících hranici. Až dorazíme na místo, podáme hlášení pomocí videa.

Když se nějaký velící důstojník jakéhokoliv útvaru velikosti praporu nebo útvaru většího přesunuje „mimo dosah“ – to znamená na nepřátelské nebo potenciálně nepřátelské území –, kryjí ho soustředné kruhy tvořené družicí, bezpilotními letouny, vzdušnou obranou a pozemním zabezpečením. Velitel, stejně jako vlajková loď na moři, postupuje coby jádro úkolového skupení, které ho obklopuje jako obranný val. Tak tomu aspoň má být – je to způsob, o němž se domníváme, že právě jím Salter jakožto velitel hlavní bojové síly Západu bude postupovat na válčišti, kde byly během posledních sto dvaceti hodin údajně rozmístěny jaderné zbraně.

Když ale náš útvar dorazí na místo, kde má podat hlášení – do holé pusté prolákliny mezi dvěma řetězci čedičových hor, která je totožná s nejvýchodnějším bodem pro postupující formace Force Insertion –, spatříme nejen rychlé hlídkové vozy, které na nás mají čekat, ale i zneviditelnující vůz, dvě spojařská vozidla se satelitní anténou, trojici pro-

titankových vozidel a dvojici osmikolových palivových cisteren. Je to absolutně a bez pochyb mobilní velitelství.

Zastavujeme. Hlavně odpalovacích zařízení jednotky protitankových vozidel nás mají celou dobu na mušce, komunikační displeje v přístrojové desce ztmavnou, příjem ruší zneviditelnující vůz. Sledovací družice shlížející dolů by viděla jen nesmyslnou změť čar.

„Klídek, hoši!“ Chris vysedá z auta; stále ještě má na sobě smokink. „To jsme jenom my, zajíčkové.“

Chris a já jdeme dopředu a připravujeme si identifikační štítky. Voutsatý důstojník nás zarazí. „Tak, kalhoty dolů, děvčata. Já věřím jen jediný identifikaci – kompletní prohlídce tělesnejch dutin.“

„Haywarde,“ směju se, „ty chlíváku!“

Důstojník mě sevře v medvědím objetí.

Ptám se ho, co tu v téhle zastrčené díře provozuje za habadůru.

„Dávám bacha na šéfa!“

Představuji mu Chrise. Tima Haywarda jsem před šesti nebo sedmi lety poznal v Jemenu a v Ugandě, tehdy byl podplukovník leteckých výsadkových sil. Je přímo nedostižnou ukázkou smrtelně nebezpečného válečníka. Absolvoval kurz pro atentátníky ve School of the Americas, cvičil příslušníky Speciálních leteckých služeb a ruské Specnaz v tom, jak vést chemickou a biologickou válku. Dokáže člověka zabít tím, že mu způsobí srdeční záchvat, že „zařídí“, aby se udusil kostí z kuřete, anebo mu upraví brzdy tak, že selžou přesně ve chvíli, kdy si to kalí dolů horským průsmykem. Rovněž má magisterský titul v oboru mezinárodních vztahů, k tomu pět dětí a nádhernou manželku, Bělorusku, která v roce 2014 na zimních olympijských hrách v Soči vyhrála stříbro v biatlonu.

„Tak jdem, odvezem odtud ty vaše raněné,“ říká.

Ozve se hluboké rytmické bušení rotorů, přilétá vrtulník určený k evakuaci raněných – je to War Hawk s dalekým doletem. Hayward a jeho lidé pomáhají Chutesovi, Q a Junkovi odnést našeho inženýra a ostatní na palubu. Kde je Salter? „Však tu hned bude,“ podotýká Hayward, „do šedesáti vteřin.“ Vede nás k videu, kde podáme hlášení;

je to šifrovací kamera instalovaná na rámu se světly na jednom z nákladních aut. Operátor právě přivolává mě a Chrise, když vtom zaslechneme zvuk automobilových motorů a spatříme dva sloupce prachu blížící se od západu zpoza pásu čedičového pohoří.

Ukážou se dva automobily s hybridním pohonem. Rychle se blíží. Nejsou obrněné, nemají dveře ani čelní sklo – jen dvě sedadla podobná sedadlům v letadle, zavěšená mezi čtyřmi terénními pneumatikami; vozidla mají ochranný rám a nahoře rám se světly. Jsou celá vyrobená ze superlehkých materiálů nezjistitelných radarem, nahoře mají svazky raket ráže 6,86 centimetru, namířené dopředu i dozadu. Rakety mají směrová křídélka a jsou vybaveny automatickými zaměřovači.

Těmto vozidlům se rychlostí nevyrovná žádné klasické kolové vozidlo a nedokáže je zjistit ani žádný prostředek ze vzduchu. Netuším, kolik stojí vojenská verze; civilní verze, vyráběná Fordem, má motor Rolls–Royce a přijde na 2,1 milionu dolarů.

Obě vozidla sjíždějí do úžlabiny jako při slalomu a prudce zabrzdí v mraku zvířeného písku a drobného šterku. Chris i já musíme přivřít oči; skrz divoce se točící kotouče alkalického prachu vidíme Saltera, vystupujícího z velitelského vozidla. Má na sobě kapsáče a plášť sahající mu až k lýtkům; chrání ho před prachem. Na očích má ochranné brýle. Nemá přilbu ani neprůstřelnou vestu. Stáhne si brýle, sundá čepici se štítkem a obojí opráší o nohavici kalhot. V podpažním pouzdře má pistoli M9. Ta je jeho poznávacím znamením již od doby, kdy sloužil u námořní pěchoty.

Za Salterovým vozidlem následují ještě dvě protitanková vozidla vyzbrojená střelami země–vzduch. Zaujmou pozice na okraji prostoru, kde se nacházíme, jejich střely míří směrem ven. Hayward vyrazí klusem k vozidlu. On, Salter a několik důstojníků průzkumného oddílu vystoupili pěšky na horský hřeben a triedry zkoumají terén na východě. Útvar, který Saltera chrání, je, mírně řečeno, „poddimenzovaný“, má jen jeden zneviditelňovací vůz, a kam oko dohlédne, nikde žádná ochrana proti leteckému útoku, žádné bojové vozidlo.

„Ani zdaleka mi nepřísluší našeho velitele kritizovat,“ prohlašuje

Chris, „ale co má Salter co dělat takhle daleko vpředu a nemít přitom na ochranu nic většího, než je můj dvaadvaceticentimetrovej vocas?“

„On velí z přední pozice.“

„To já taky, brácho. Jenomže já nejsem třešnička v maraskinu v polevě na zmrzlinovém poháru.“

Salter se zadívá směrem k nám. Hayward mu cosi říká a ukazuje na nás. Vidíme, že Salter na jeho slova živě reaguje. Dlouhými kroky rázuje dolů z kopce. Chris a já k němu vykročíme a salutujeme.

„Pohov, pánové!“

Přistupuje k nám s rukou nataženou k pozdravu. „Gente, vy pacholku!“

Popadne mě za ruku a vřele mě obejmě. Celá ta záležitost Abdel-Kadra a land cruiseru je mu ukradená, žertuje o dobách, kdy div že nás nezabili v Jemenu nebo ve východní Africe. Tato intimita, bezprostřednost, je jeden z darů, které Salter jakožto velitel má. Takový dar se nedá napodobit. Salter je sice jak intelektem, tak velitelskými schopnostmi o hromadu let starší než my, velitelé s nižší hodností, nicméně nám dává na srozuměnou, že nás má rád jako bratry a jako sobě rovné – on a my tvoříme jedno tělo, a naopak. Nyní ve svých pocitech – stejně jako dřív, jako pokaždé, když se ocitnu v jeho blízkosti – sdílím Salterovu neprokazatelnou, nicméně nezvratnou jistotu, že on a já jsme se setkali v předchozích životech a že se setkáme znovu.

Představuji mu Chrise. „Vždyť já vím,“ prohlašuje Salter a ukazuje na vozidlo umožňující spojení s družicí. „Hayward a já vás máme v merku už tři dny.“

Salter vyslechne naše hlášení sám. Seznamujeme ho s naším názorem na Násirabád, na plukovníka Ahmeda a na celou současnou situaci. Představuji mu také inženýry a předávám mu dokument, který jsme měli za úkol získat. Nedíval jsem se do něj, vůbec nemám tušení, co v něm je. Salter jej předává svému pobočnickovi a ten jej hned strká do uzamykatelného kufříku. Salter se chystá pobočnickovi říct něco o předání dokumentu do vlastních rukou a neprodleně. Načež se, jako kdyby dostal nějaký okamžitý nápad, zadívá na Haywarda, potom na mě.

„S kterou divizí máte smlouvu, Gente?“

Říkám mu to. Ptá se, jaký dostávám plat. Říkám mu i to.

„Dovolíte-li,“ pokračuje, „kupuju vás.“

Ukazuje na Chrise, Chutese, Q a na ostatní. Ptá se, jestli jsem se svou jednotkou spokojený.

„Lepší bych nenašel.“

„Jejich smlouvy vykupte taky,“ přikazuje pobočníkovi.

Bere si od něj kufřík.

„Gente, mám pro vás úkol – jestli ho tedy přijmete.“

Kufřík mi předává. Mám jej doručit jisté osobě, kterou znám; o místě, kde se ta osoba nachází, je to „mimo válčičtěstě“, mě bude podrobně informovat pobočník. Ten také zajistí dopravu, krytí a odměnu. Úkol splním co nejdiskrétněji a co nejrychleji, pak se co nejdřív dostavím osobně k Salterovi. „Potom,“ dodává generál, „mám pro vás a vaše lidi další důležitou práci.“

Vrhne pohled na Haywarda, ale nic neříká. Chris naslouchá, ostatní zůstávají u svých vozidel a jen přihlížejí. Salter se omlouvá, že nám nemůže prozradit něco víc. Připomíná nám, že co se týče odměny, stojíme si teď úplně nádherně. Tohle speciální zadání dotáhneme do konce a potom můžeme odletět domů. V bance bude mít každý z nás čtvrt milionu.

„Ta další nová práce tu sumu ztrojnásobí,“ vysvětluje Salter. „Ale taky vám při ní můžou ustřelit palici.“

„Bez urážky, pane,“ ozve se Chris, „ale pokud mi ta ustřelená palice pomůže k penězům...“

Salter na mě upře zrak. „Půjdete, kam vás posílám, Gente?“

Na peníze kašlu a samotný úkol je úplně podružný. Pro mě má význam vyhlídka na možnost bojovat společně s Chrisem, Chutesem a ostatními. A rovněž příležitost sloužit pod Salterem.

„Pane,“ říkám, „poletím třeba do pekla, když mi to přikážete.“

4

ZMATEK V KRÁLOVSTVÍ

Přistávám v jordánském Ammánu; je 10.30 místního času, 20. srpna roku 2032. Jsem na cestě do Invernessu ve Skotsku. Před hodinou a padesáti minutami jsem přiletěl z Kuvajtu soukromým proudovým letadlem (jako jediný cestující), které má pronajaté Force Insertiton. Na mezinárodním letišti Queen Alia v Ammánu panuje naprostý zmatek. Na informačních tabulích čtu

LET ZRUŠEN
LET ZRUŠEN
LET ZRUŠEN

Hlášení z reproduktorů se ozývá v angličtině, čínštině a arabštině. Rodiny a byznysmeni z Asie a z Blízkého východu přecházejí sem a tam halou, strkají před sebou vozíky se zavazadly nebo se odevzdaně usazují stranou v různých výklencích. Můj let je sice soukromý, ochranka mě však vyzvala, abych z letounu vystoupil. Třikrát mě prohledávali a dvakrát vyslychali. Teď čekám se všemi ostatními v letištní budově.

Úkol, jímž mě Salter pověřil, je doručit kufřík Maggii Coleové – Margaret Rucker Coleové, bývalé první dáme, vdově po prezidentovi Spojených států Jacku Coleovi. Paní Coleová je ve Skotské vysočině na lovu jelenů. Zde letoun ještě projde oblastní bezpečnostní prověrkou a poletí dál do Invernessu.

Z toho všeho, co se děje v letištní hale, se televizní zpravodajství zabývá jediným – zmatkem na Blízkém východě a celosvětovým prudkým propadem trhů. Na obrazovkách pro příjem hologramů v budkách v letištní budově běží nejnovější zprávy o pokusu o převrat v Saúdské Arábii. Povstání bylo potlačeno – prohlašují iránské zpravodajské agentury FARS a IRNA – žoldněřskými jednotkami pod velením generála Jamese Saltera, najatého saúdskou královskou rodinou. Al-Džazíra hlásí pravý opak: královskou saúdskoarabskou rodinu svrhly Salterovy jednotky placené z neznámých zdrojů, má se však za to, že jde o spiklenecký spolek mladých odrodilých princů, zklamaných ve svých očekáváních. Nikdo neví, která z těch dvou zpráv je pravdivá, pokud je vůbec pravdivá alespoň jedna z nich. Já to tedy naprosto určitě nevím. Faktická, alespoň podle tvrzení stanice Trump/CNN, se zdá zpráva Tassu a sdělení Ariel Caplanové, válečné dopisovatelky z Agence France-Presse, že chaos v Království vyústil v bezuzdné řádění v jednotlivých oblastech země. V Kaspické pánvi dochází k potyčkám mezi ruskými a tureckými jednotkami, iránské obrněné jednotky, podporované družicemi a bezpilotními letouny čínských spojenců, vyrazily ze svých enkláv v Teheránu a zaplavují jih a západ (po prvním náporu této vlny následovala vlna další, která mě a mou jednotku „odplavila“ z Násirabádu). Pokoušejí se znovu se zmocnit naftových polí a ložisek zemního plynu, která jim podle jejich názoru po druhé irácko-iránské válce ukradly společnosti Lukoil, BP, Petrobras, DNO International, ExxonMobil a jejich žoldněřské armády, placené ze soukromých zdrojů. Propaganda z Persepolisu volá po svržení všech sunnitských elementů v Iráku a v Saúdské Arábii, jež je celá sunnitská, dokonce sem patří i wahhabští sunnité. Výjimku tvoří jen části Východní provincie. Jak prohlašuje Ariel Caplanová, Írán si stanovil za cíl založit „Šiitský půlměsíc“, rozkládající se od západního Afghánistánu napříč Íránem a dál jižním Irákem až k Arabskému poloostrovu; hranice půlměsíce by tvořila rozsáhlá oblast Rumajla, přístav Umm Qasr, Zubajr a naftová pole Madžnún v jižním Iráku a supergigant Ghawar, dále Churajs a Džaur v Saúdské Arábii – jinými slovy ve hře jsou tři pětiny známých světových zásob ropy.

Je nabíledni, že podle tohoto scénáře by odtud do Spojených států nepřítekla ani kapka.

Konvenční pozemní síly USA a NATO odešly z Blízkého východu už zhruba před deseti lety, zůstaly jen jakési „vyrovnávací“ síly: námořnictvo – křižníky nesoucí řízené střely, torpédoborce, nukleární ponorky, dále námořní letectvo, družice a bezpilotní letouny vyzbrojené útočnými zbraněmi, umístěné na pozemních základnách v Kataru, Bahrajnu a v SAE a rovněž vzlétající z námořních plavidel. Spojené státy si udržují MEU, Expediční jednotky námořní pěchoty, vyplouvající z Džibuti a z ostrova Diego García. Každá jednotka však má jen jednu bojovou skupinu v rámci praporu. Jediné západní pozemní vojenské útvary jsou Salterovy čtyři obrněné jednotky žoldnéřů Force Insertion – a nikdo zřejmě neví, na čí straně vlastně stojí, kde se jeho formace nacházejí, dokonce ani to, zda je třeba už někdo nenapadl a nezmasakroval. Washingtonského Kapitolu se zmocnila hysterie, ceny plynu dosahují nové rekordní výše, Dow a Nasdaq se hroutí. Jak poznamenávají relace Fox/BBC, k tomuto delirickému stavu ještě přistupuje fakt, že je rok voleb a naplno běží přípravy na prezidentské primárky.

Tohle všechno sleduji na civilních kanálech, na AKOP, své zašifrované vojenské síti mil/net, do níž přicházejí syrová data z bojů. Rovněž využívám svůj vlastní pirátský software, „satware“, kterým se dostanu do centrální databáze sledovacího zařízení All Force Tracker – spojařského zařízení s digitálním displejem, instalovaného na palubě každého žoldnéřského letadla, v každém tanku a bojovém vozidle. All Force Tracker je navzájem všechny propojuje a ukazuje jejich pozice; stejně tak se dostávám i do databází nepřítele.

Na Queen Alia, v místnůstce stranou ruchu v letištní budově, sedím společně s libanonským byznysmenem jménem Nabíl al-Aftár. Pravděpodobně je to špion, soudě podle toho, jak se mu rozšířily zorničky, když postranním pohledem zavadil o tu mou krásnou mašinku. Vzápětí se dáváme dohromady a domluvíme se na tom, že si budeme navzájem vyměňovat tajemství. Pomůže mi připojit se na výstup, ke

kterému jsem se nikdy předtím nedokázal dostat – televizní kanál hizballáhu al-Manar, který vysílá v arabštině z Bejrútu. Jeden svůj pořad vysílá stále dokola, vydává jej za záznam masové popravы stětím hlavy asi čtyřiceti saúdských rebelů na náměstí přezdívaném „čop-čop“ v Rijádu. Kanál také vysílal verze veřejných prohlášení obou amerických prezidentských kandidátů, včetně prohlášení nynějšího prezidenta Murchisona, který dementoval zvěsti o násilí v Íránu, Arábii a v Kaspické pánvi, volal po zdrženlivosti a mírnosti, přičemž současně vyhrožoval jaderným Armageddonem; al-Manar k tomu připojil podtitulky v arabštině. Oba kandidáti hovoří o svých „těsných osobních vazbách“ s generálem Salterem a prohlašují – tónem, kterým člověk šílenci rozmlouvá sebevraždu –, že mají důvěru v jeho loajalitu, v dodržování zásad a v jeho zdrželivost. „Vraťme se k těm popravám,“ navrhuji svému libanonskému příteli.

Podle kanálu al-Manar jsou dva z těch nešťastníků generálové Královského letectva Saúdské Arábie, vycvičení ve West Pointu; řada ostatních jsou generálové a plukovníci bezpečnostních sil, kteří studovali v Annapolisu, Sandhurstu a St. Cyru. Tahle zpráva je pravděpodobně falešná – ale zkuste něco takového tvrdit pravým věřícím v San’á, Dušanbe nebo v Mogadišu, když se jim tohle všechno vytrvale hučí do uší. Pokouším se číst mezi řádky. Došlo skutečně k nějakému povstání? Koho? A proti komu? S jakými záměry a s jakými následky?

Má s tímhle nějakou souvislost to, co je v kufříku, který mám s sebou? S paní, nebo „slečnou“, Coleovou jsem se už kdysi setkal a dokonce jsme se jeden druhému svěřili s čímsi, co by se dalo nazvat důvěrnostmi. To však bylo před lety a za úplně jiných okolností. Proč jsem zrovna teď dostal za úkol tu věc jí doručit? Jaký vztah může k něčemu z tohoto mít bývalá první dáma?

Moje manželka – měl bych říct moje odcizená manželka – je velmi dobře známá žurnalistka pracující v nových médiích. Jmenuje se Adrienne Economidesová; možná jste o ní slyšeli. V rámci své profese si říká A. D., protože to zní spíš mužsky. Já jí taky říkám A. D. Jeden z konstruktivnějších návyků, který jsem od ní získal, je náležitá pečli-

vost, *due diligence*. Při vyhledávání pramenů k určité dané záležitosti A. D. úzkostlivě dbá na pořizování poznámek a na proniknutí hluboko až k jádru věci, jak se říká v novinářské praxi. Seznámila mě s proprietárními databázemi. Velké agentury jako *New York Google Times* nebo Fox/BBC na ty ohromné prostředky k provádění masivního soukromého výzkumu a rešerši upisují pět až deset milionů babek ročně. Přístup k nim mají oprávnění reportéři. Když jsme se s A. D. rozešli, nechal jsem jí svůj Ford F-250 výměnou za dva její bezpečnostní kódy, které stále ještě společně používáme. Také konvenční armáda má celou řadu databází, k nimž mají přístup jen prověřené osoby; takové databáze jsou AKOP, Trident-V a Manassas Group, které veřejnost zná nejlépe. Soukromí kontrahenti mají také své vlastní prostředky pro přístup ke zdrojům. Nejspolehlivější, nejucelenější a nejsnadněji přístupné jsou však dvě dedikované databáze novinářů – Getty/Carolingian v Londýně a al-Hamrá v Dubaji. Používaný vyhledávací software u obou je CPK, jinak též *cupcake*, čili „dortík“. Říkáme tomu zkráceně DRK. Se zkratkou DRK reportéři zacházejí jako se slovesem, takže si někoho můžete „drknout“. Zatímco čekám v Ammánu, drknu si paní Coleovou. Existuje také „drknutí naslepo“, to znamená, že vyhledávání je zašifrované, takže nikdo nemůže zjistit, kdo proces vyhledávání spustil.

Margaret Rucker „Maggie“ Coleová: vdova po prezidentovi Jacku Coleovi (1960–2029), bývalá první dáma, dvě funkční období. Vzdělání: Bryn Mawr College, 1994, *summa cum laude*, anglická literatura; právnická fakulta Yale Law School, 1997. Partner, Lowther Schapiro & Bloom LLP, 2006–2019.

Probírám se vířící záplavou blogových postů, článků, fotografií a videozáznamů. Jen málo z toho ukazuje obraz rodiny paní Coleové nebo jejího profesního života, obojí si zjevně žárlivě střežila. Musím použít zdokonalené vyhledávání; dozvídám se, že její otec byl James MacDowell Rucker, jenž podle toho, co o něm po jeho smrti v červnu 2019 napsal *Oil and Gas Journal*, byl „průkopníkem *omlazené* těžby“ ve

vyčerpáných naftových polích, prováděné injektováním dusíku pod vysokým tlakem. Má zásluhy o revitalizaci pole Ghawar v Saúdské Arábii, Safanija, rovněž v Arábii, a al-Ariš v Íránu. Nejvyšší měrou se zasloužil o sloučení společností ExxonMobil, Petróleos Mexicanos a brazilské Petrobras. Z poznámky pod čarou se dozvídám, že paní Coleová dvaadvacet let působila jako poradkyně tohoto konglomerátu.

Většina videí ukazuje Maggii jako první dámu. Jack Cole, jak všichni víme, působil po dvě období jako guvernér Virginie, jako předseda RNA – Řídícího výboru republikánské strany, jako ředitel CIA a viceprezident za časů Jeremyho Spruance; potom se sám stal prezidentem. Níže je uvedena informace z politického holografického časopisu *poli-tix.holo*:

Po manželově smrti paní Coleová dozírala na projektování a stavbu Cole Presidential Library v městě Falls Church ve Virginii. Tuto knihovnu stále řídí. Založila a řídí Ústav strategické analýzy, mozkový trust v Alexandrii specializující se na otázky energetické politiky a globální politiky.

Můj poslední dortík jsou „průřezové informace, generál James Salter“. Informací je poskrovnu, vydoloval jsem z nich jen jednu drobnost, kterou jsem stejně znal už dřív: Margaret Rucker byla na Bryn Mawr ve druhém ročníku, když James Salter byl ve čtvrtém ročníku vojenské akademie v Annapolisu. Nacházím i fotografii těch dvou z June Week, z doby, kdy se konaly absolventské plesy. Patří k sobě jako dvojice? Nevím. Maggie má na sobě večerní šaty, Salter bílou vycházkovou uniformu. K fotografii však není žádný doprovodný text ani titulek, rozlišovací schopnost snímku je tak nízká, že když se jej pokouším zvětšit, rozpadá se na jednotlivé pixely.

Mezitím přijde televizní hologram od mé odcizené manželky; vysledovala mě pomocí našeho společného dortíkového kódu. Vzkaz je bez úvodního pozdravu: